

DYSKORUNKA   čtvrtek 27. listopadu 2014

8.00 - 9.00 Registrace účastníků seminářů (registrace bude pokračovat v průběhu celého dne)

Karlínské Spektrum, Praha 8

9.00 - 10.00 Zahájení výstavy a konference DYSKORUNKA, křest knih DYS-centrum® Praha o.s.

Přednášková místnost I - Velký sál

10.00-11.00 Využití hodnotících škál pro diagnostiku dyslexie I. Smythe* (DO-it solutions, UK)

11.00-11.30 Baterie testů pro diagnostiku specifických poruch učení u studentů vysokých škol I. Dudíková, M. Zítka (Středisko pro pomoc studentům se specifickými nároky, MU Brno)

11.30-12.00 Comenia Script – psací písmo nejen pro děti R. Lencová

12.00-12.30 Interaktivní ukázková lekce Metody vědomé stopy pohybu T. Svatošová

12.30-13.00 Literacy – portál pro lidi nejen s dyslexií aneb jak lépe zvládat činnosti v běžném životě doma, v práci nebo ve škole L. Mikulášek (PPP Brno), V. Vojtová (PedF MU Brno)

* přednáška bude simultánně tlumočena do češtiny

Přednášková místnost II - Divadelní sál

10.00-10.30 Hrajte si, co chcete! Využití metodických karet – aktivity pro předškolní a školní děti P. Boučková

10.30-11.00 Počítačový vzdělávací program „Expedice“ pro žáky se SPU (1. - 3. třída) L. Pacovský (ACADEMIA IREAS, o.p.s.)

11.00-11.30 **Hravý Slabikář** - může být dovednost čtení dosažitelnou výzvou? R. Kutina (DYSGenio)

11.30-12.00 Novinky na KamiNetu – pomoc při **řešení problémů v matematice** K. Balharová (ZŠ Táborská)

12.00-12.30 Management školní třídy s ohledem na práci se žáky se SPU V. Mertin (Katedra psychologie FF UK v Praze)

12.30-13.00 Učitelé a rodiče – jak se vyhnout zbytečným nedorozuměním a konfliktům D. Čáp (Katedra psychologie FF UK v Praze)

13.00 - 13.45 přestávka na oběd

Přednášková místnost I - Velký sál

13.45-14.15 **ADHD v předškolním a mladším školním věku** J. Budíková (PPP pro Prahu 7 a 8, Nakladatelství Dr. Josef RAABE), S. Andršová (Nakladatelství Dr. Josef RAABE)

14.15-14.45 **ADHD – neurovývojové poruchy pozornosti a hyperaktivita (suplementace polynenasycenými mastnými kyselinami a další faktory ovlivňující ADHD) I. Šulc (Medindex, s.r.o.)**

14.45-15.15 Anglická gramatika pro děti s dyslexií na I. a II. stupni ZŠ D. Rýdlová (ADYS – angličtina pro děti s dyslexií), Helena Pálenská (ZŠ Hanspaulka)

15.15-15.45 Tablexia – co je nového? K. Rybářová, A. Šichová (CZ.NIC)

Přednášková místnost II - Divadelní sál

13.45-14.15 Psaní u žáků 3. tříd – Comenia Script versus běžné psaní A. Kucharská, D. Kubín, O. Kučerová (PedF UK v Praze)

14.15-15.15 O vilách, dracích, skřítcích a jiných pohádkových bytostech **DÍLNA!!!** A. Vorlíčková (Pohádky pro společné čtení)

15.15-15.45 **Mezinárodní sdílení zkušeností v péči o děti s dyslexií** aneb co dobře funguje v jiných zemích L. Matějovská, J. Pechancová (DYS-centrum® Praha o.s.)

<http://www.dyscentrum.org/program-seminaru>

Anotace přednášek

» Balharová Kamila

Novinky na KamiNetu – pomoc při řešení problémů v matematice

Příspěvek chce upozornit na nově vznikající část matematiky na webových stránkách KamiNet, které jsou cíleně uzpůsobovány pro žáky se SPU. Podělit se s učiteli a speciálními pedagogy o informace, jaké problémy mohou mít s matematikou žáci se SPU, nabídnout možnosti řešení a upozornit na kurz, který se bude této problematice věnovat.

» Boučková Pavlína

Hrajte si, co chcete! Využití metodických karet – aktivity pro předškolní a školní děti

Příspěvek je zaměřen na seznámení odborné i laické veřejnosti s kartami Hraj, co chceš. Prostřednictvím her nebo cíleně vedených dialogů v dětech rozvíjejí kreativitu, logiku, slovní zásobu, vyjadřovací schopnosti, argumentaci i postřeh. Lze je také využít jako logopedickou pomůcku. Jejich přednost spočívá v jednoduchosti (papírové karty) a variabilitě. U stejné hry může učitel díky předem zvolené kombinaci znaků a počtu karet zvolit stupeň náročnosti od velmi jednoduchých variací až po extrémní úroveň. Karty jsou na trhu od října 2013 a v dnešní době je využívá přes 150 školek a 80 profesionálních trenérů paměti.

» Budíková Jaroslava, Andršová Stanislava

ADHD v předškolním a mladším školním věku

Prezentace závěrů a postřehů z I. celostátní mezioborové konference ADHD, která proběhla v Praze 22. října 2014. Představení pracovních sešitů pro rodiče předškoláků a školáků s ADHD.

» Čáp David

Učitelé a rodiče – jak se vyhnout zbytečným nedorozuměním a konfliktům

Mezi učiteli a rodiči žáků občas dochází ke zbytečným nedorozuměním a konfliktům. Ty často vycházejí z mylného očekávání na jedné nebo druhé straně, z nedostatku času, nejasných pravidel nebo odlišných představ o výchově. V příspěvku se autor pokusí identifikovat ty nejběžnější zdroje nedorozumění. Zároveň poukáže na možnosti, jak se jim vyhnout. Učitelům může velmi pomoci porozumění důvodům, proč rodiče volí určitá slova, určitý způsob jednání a čeho chtějí dosáhnout.

» Dudíková Iva, Zítka Miroslav

Baterie testů pro diagnostiku specifických poruch učení u studentů vysokých škol

Cílem příspěvku je představit odborné veřejnosti Baterii testů pro diagnostiku specifických poruch učení u studentů vysokých škol, na jejíž tvorbě dlouhodobě spolupracují psychologové a speciální pedagogové z Masarykovy univerzity, ČVUT, Univerzity Karlovy, Západočeské univerzity v Plzni a PPP Středočeského kraje. Bude stručně nastíněn postupný vývoj baterie a představeny jednotlivé testy, které jsou v konečné verzi baterie zahrnuty, spolu s přiblížením praktického způsobu administrace testů v poradenské praxi. Nová baterie testů vznikla jako diagnostický nástroj navazující na baterii Diagnostika specifických poruch učení u adolescentů a dospělých osob (Cimlerová, Pokorná, Chalupová, 2007) a je přizpůsobena potřebám vysokoškolských pracovišť, ale i pedagogicko-psychologických poraden při diagnostice uchazečů o studium na VŠ.

» Kucharská Anna, Kubín Daniel, Kučerová Olga

Psaní u žáků 3. tříd – Comenia Script versus běžné psaní

Příspěvek představí výsledky výzkumu A. Kucharské, D. Kubína a O. Kučerové (katedra psychologie, PedF UK), který byl věnován problematice psaní ve třetím ročníku základní školy. Primárním cílem byl popis úrovně písemného projevu žáka. K tomuto účelu musela být upravena hodnotící stupnice, která byla na katedře psychologie PedF UK vytvořena J. Veverkovou a A. Kucharskou (pro hodnocení žáků 1. tříd). Těžiště příspěvku tkví v porovnání kvality dětských písemných projevů v obou metodách psaní. Zároveň upozorníme na případné problémy v obou metodách.

» Kutina Rudolf

Hravý slabikář - může být dovednost čtení dosažitelnou výzvou?

Hravý Slabikář využívá ponejvíce zkušeností dětí s hravostí obsaženou ve tvoření i skládání stavebnic včetně hraní na tabletech k umožnění (samo)objevení zákonitostí a podpůrné práci se obrázky, písmenky, slabikami, slovem následované řádkem, větou, odstavcem a příběhem - čtení je takto předkládáno od počátku jako součást širšího modernějšího chápání komunikace ve smyslu nadcházejícího výzkumu přístupu zvaného PLAY2LEARN podporovaného LEGO nadací. <http://hravyslabikar.cz>

» Lencová Radana

Comenia Script – psací písmo nejen pro děti

Autorka představí pozadí vzniku nového školního psacího písma, které je postavené na principu jednoduchosti a čitelnosti. Představí jeho charakteristiku a základní prvky metodiky psaní, včetně didaktických materiálů, které navrhla. Bude informovat o aktuální situaci písma ve školách a o podmínkách zavedení tohoto písma do výuky. Prezentace bude provázena autentickými ukázkami písma dětí, které se účastnily pokusného ověřování Ministerstva školství ČR (2010–2012), a dalšími ukázkami rukopisů, které souvisí s tématem současné rukopisné písmo. Účastníci si budou moci psaní písmem Comenia Script vyzkoušet.

» Matějovská Lucie, Pechancová Jana

Mezinárodní sdílení zkušeností v péči o děti s dyslexií aneb co dobře funguje v jiných zemích

Příspěvek stručně představí mezinárodní projekt, ve kterém spolupracují partneři z České republiky, Lotyšska, Estonska a Itálie, cíle projektu a praktický dopad, kterého chceme dosáhnout. Projekt je zaměřený na pomoc rodičům, aby sami dokázali podpořit a pochopit své děti s dyslexií. Protože každý z partnerů projektu vnímá a pojímá specifické poruchy učení, potažmo dyslexii z různých úhlů pohledu, o tyto různé pohledy se opírá také legislativa jednotlivých států. Příspěvek tedy představí i legislativní zázemí a pokusí se poukázat na příklady dobré praxe, může inspirovat i v další práci s dětmi s dyslexií.

» Mertin Václav

Management školní třídy s ohledem na práci se žáky se SPU

Často se ozývají argumenty ze strany učitelů, že zvládnout výuku ve třídě, kde je několik žáků s různými speciálními vzdělávacími potřebami, je velmi obtížné, někdy až nerealizovatelné. Sdělují, že je náročné vyvážit požadavky na žáky, kteří se liší svými schopnostmi a dovednostmi, že nelze zaujímat individuální přístup vůči jednotlivým žákům. Příspěvek se pokusí některé z uvedených postojů vyvrátit a poukázat na důležité formy managementu školní třídy, jež přispívají k účinné práci se žáky v jejich pestrosti a jedinečnosti.

» Mikulášek Libor, Vojtová Věra

Literacy – portál pro lidi nejen s dyslexií aneb jak lépe zvládat činnosti v běžném životě doma, v práci nebo ve škole

Portál LITERACY je moderní internetový portál poskytující širokou škálu funkcí, které podporují začlenění lidí s dyslexií do běžného života. Pomáhá jim překonávat limity ve čtení. Nabízí mimo jiné e-learning na míru, užitečné nástroje pro využití prostředí internetu k lepšímu zvládnutí činností v běžném životě doma, v práci nebo ve škole. Portál je výsledkem výzkumného projektu sedmi meziborových týmů z pěti evropských zemí. Příspěvkem chceme zájemce seznámit s funkcí portálu a s možnostmi jeho využití pro sebedoporu a učení.

» Pacovský Libor

Počítačový vzdělávací program „Expedice“ pro žáky SPU (1-3. třída)

Příspěvek se bude zabývat představením vzdělávacího programu s ukázkou vytvořených cvičení. Vzdělávací program „Expedice“ byl zpracován v rámci projektu „Podpora žáků s SPU (a s rizikem SPU) prostřednictvím reedukačních cvičení v e-formě“ podpořeném z prostředků OPPA. V průběhu školního roku 2014/2015 probíhá jeho pilotáž na spolupracujících školách a v Pedagogicko-psychologických poradnách v Praze. Projekt je zaměřen na prevenci vzniku specifických poruch učení v raném

školním období a na podporu žáků se specifickou poruchou učení, čímž podpoří hlavní cíl projektu začlenění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do vzdělávacích programů základních škol.

» Rybářová Karolína, Šíchová Andrea

Tablexia – Co je nového?

Tablexia je moderní vzdělávací pomůcka, která umožňuje dětem s dyslexií trénovat na tabletech kognitivní schopnosti. Aplikaci vytvořilo sdružení CZ.NIC a je zdarma ke stažení na Google Play. Od prvního vydání aplikace uběhl téměř rok a ve světě Tablexie je mnoho nového. Na základě dat z testování se v aplikaci uskutečnilo několik změn. Představíme tři nové hry na pozornost, zrakovou paměť a serialitu a další novinky v aplikaci. Přiblížíme také plány na příští rok a pro zájemce bude k dispozici ukázka Tablexie na tabletech.

» Rýdlová Dagmar, Pálenská Helena

Anglická gramatika pro děti s dyslexií na I. a II. stupni ZŠ

Představíme vám dva nové pracovní sešity, které pomáhají dětem s dyslexií při školní výuce i domácí přípravě. Gramatika je zde zpracovaná novým způsobem: Název gramatického pravidla, krátké a srozumitelné vysvětlení v zeleném políčku, vtipný klíčový obrázek a pak celá řada vzorových vět anglicky s českými překlady. Součástí je také multimediální verze v programu Jazyky bez bariér, kde je ještě více vzorových vět, než kolik se vešlo do pracovních sešitů. Projekt je realizován s podporou MŠMT, do konce roku 2014 probíhá pilotování, pracovní sešity jsou již nyní k dispozici na internetu ve formátu PDF na JBB. Pokud bude udělena doložka MŠMT, budou nové pracovní sešity od poloviny roku 2015 dostupné u nakladatelství Computer Media, s. r. o.

» Smythe Ian

Využití hodnotících škál pro diagnostiku dyslexie

Mnoho lidí si myslí, že potřebujeme drahé a obsáhlé vyšetření, abychom mohli začít poskytovat jedincům s dyslexií specifickou podporu. Přednáška se pokusí ukázat, že to není pravda. Na počátku každého vyšetření bychom si měli klást otázku, co je jeho cílem. Ten nezáleží jen na speciálních potřebách jedince (tj. stanovení diagnózy, analýza potřeb), ale také na kontextu (např. škola, univerzita, zaměstnání). Doporučení by navíc měla být v souladu s dostupnými zdroji podpory. Významnou pomocí pro nás může být kvalitně sestavený sebezposuzovací dotazník. Příspěvek ukáže možnosti účinného využití takové metody. Budou prezentovány tři druhy dotazníků: a) standardní dotazník pro obecné zhodnocení dyslexie, b) dotazník zaměřený na kognitivní funkce, které úzce souvisejí s obtížemi ve čtení a psaní, c) online dotazník mapující dyslexii a nabízející další online zdroje podpory. Všichni účastníci získají možnost volného přístupu ke všem třem metodám. Dr. Ian Smythe spolupracuje s českými organizacemi a pravidelně v Praze přednáší. Příspěvek bude v anglickém jazyce, ale bude tlumočen a prezentace bude v češtině.

» Svatošová Táňa

Interaktivní ukázková lekce Metody vědomé stopy pohybu

Originální metoda vědomé stopy pohybu slouží k rozvoji grafomotorických dovedností předškolních dětí na základě využití prvků tchaj-ťi a následného malování vodou. Účastníci budou mít možnost se aktivně zúčastnit krátkého cvičení - napodobování pohybů a poté zaznamenání grafické stopy pohybů vodou na velké formáty papírů. Ukázková lekce bude probíhat neformální hravou formou a bude přizpůsobena počtu a dovednostem účastníků. Nabízí se jako pozvánka na akreditované semináře, „Písmo jako vědomá stopa pohybu“ které pořádá DYS- centrum Praha o.s., které také vydalo stejnojmennou knihu (2009).

» Šulc Igor

ADHD – neurovývojové poruchy pozornosti a hyperaktivita (suplementace polynenasycenými mastnými kyselinami a další faktory ovlivňující ADHD)

Hyperkinetická porucha (ADHD) patří mezi nejčastější dětská psychiatrická onemocnění, vyskytuje se u 5-8 % dětské populace. Projevuje se poruchou pozornosti, nadměrnou aktivitou a impulsivitou. Přednáška se věnuje problematice ADHD u dětí -

terminologie, znaky a klinické projevy, příčiny, diagnostika, nápravné postupy. Zaměřuje se zejména na faktory ovlivňující syndrom ADHD.

» **Vorlíčková Alena**

O vílách, dracích, skřítcích a jiných pohádkových bytostech

Pohádkový workshop se společným čtením pro děti a jejich dospělé (učitele, vychovatele, rodiče, prarodiče). Ukázka práce s vlastními pohádkovými sešity ve speciální typografické úpravě a pracovními listy k jednotlivým pohádkám. Relaxace s pohádkovou hudbou.